

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.013.04.2015

P/15/052

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/052 – Przeprowadzanie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Ewa Gross, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95481 z dnia 18.06.2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Gdynia (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Szczurek, Prezydent Miasta Gdyni (dowód: akta kontroli str. 47)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia¹, że prawidłowo przeprowadzono strategiczne oceny oddziaływania na środowisko (dalej: „sooś”) oraz prowadzono publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (dalej: „PDWD”).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Proces sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko, ich opiniowania i przyjmowania sporządzonych dokumentów przebiegał prawidłowo. Zapewniono udział społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz udostępniano wykaz danych o środowisku i jego ochronie.

Analiza dokumentacji prowadzonej przez Biuro Planowania Przestrzennego Miasta Gdyni (dalej: „Biuro Planowania”) wykazała braki formalne dotyczące niesporządzenie do czterech, spośród dziesięciu przyjętych przez Radę Miasta dokumentów, pisemnego podsumowania, wymaganego art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: „uooś”)² oraz nie przekazała przyjętych dokumentów właściwym organom zgodnie z wymogiem określonym w art. 55 ust. 4 uooś. Ponadto w 35 przypadkach (tj. 39%) dane informujące o środowisku i jego ochronie Biuro Planowania umieszczało w PDWD z opóźnieniem w stosunku do daty ich wytworzenia.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienia.

² Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.)

III. Wyniki kontroli

1. Działania związane z przygotowaniem do przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko

Organizacja działań w zakresie przeprowadzania sooś

Opis stanu
faktycznego

Zadania związane z opracowywaniem dokumentów wymienionych w art. 46 i 47 uooś przeprowadzaniem sooś oraz przekazywaniem informacji o prowadzonych sooś, (dalej: działania w zakresie przeprowadzania sooś) realizowane były na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu³ (dalej: „Regulamin Organizacyjny”) przez:

- Biuro Rozwoju Miasta (na podstawie § 33 Regulaminu Organizacyjnego), przygotowujące Strategie Rozwoju Gdyni, wycinkowe, branżowe dokumenty strategiczne i programowe;
- Samodzielny Referat ds. Energetyki (na podstawie § 45a ust. 1 pkt 1 ww. Regulaminu), przygotowujący założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- Wydział Projektów Rozwojowych (na podstawie § 48 ust. 2 pkt 1 lit. a Regulaminu), przygotowujący miejskie dokumenty o charakterze strategicznym;
- Wydział Środowiska (na podstawie §§ 49 ust. 4 pkt 2 lit. a i 49 ust. 4 pkt 8 lit. a Regulaminu), przygotowujący program ochrony środowiska oraz program ochrony środowiska przed hałasem i uproszczony plan urządzania lasu;

Ponadto na stronie internetowej Urzędu www.bip.gdynia.pl podano informację, że Wydział Środowiska udostępnia informacje o środowisku i jego ochronie.

W związku z ww. zadaniami przeprowadzania sooś, komórki te zobowiązane były do przeprowadzania, w wymaganych przypadkach, dla powyższych projektów strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli str. 3-46)

Zadania w zakresie prowadzenia postępowań w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej: „mpzp”) oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (dalej: „studium uwarunkowań”) realizowało na podstawie statutu⁴ Biuro Planowania⁵.

(dowód: akta kontroli str. 3-7, 58-60)

Zadania związane z opracowywaniem dokumentów wymienionych w art. 46 i 47 ustawy realizowało, na podstawie zakresów obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień pięciu pracowników (trzech w Urzędzie i dwóch w Biurze Planowania).

Pracownicy realizujący działania w zakresie sooś posiadali przygotowanie merytoryczne do wypełniania tych zadań. I tak:

- Pracownik w Biurze Rozwoju Miasta: wykształcenie wyższe – magister geografii;

³ Zarządzenie nr 4806/11/VI/S Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 28 grudnia 2011 r. (MRMG z 2011r. Nr 33, poz.288 ze zm.),

⁴ Statut Biura Planowania przyjęty uchwałą nr VII/131/07 Rady Miasta Gdyni z dnia 28.03.2007 r. zmienionego uchwałą nr XXVII/563/13 Rady Miasta Gdyni z dnia 23.01.2013 r.,

⁵ Jednostka budżetowa Miasta Gdyni, do zadań statutowych której należało wykonywanie prac studialnych i projektowych w zakresie planowania przestrzennego Miasta Gdyni

- Pracownik w Samodzielnym Referacie ds. Energetyki: wykształcenie wyższe – magister inżynier biotechnologii, szkolenie dotyczące efektywności energetycznej w sektorze publicznym;
- Pracownik w Wydziale Projektów Rozwojowych: wykształcenie wyższe – magister europeistyki i przemian globalnych; studia podyplomowe w zakresie prawa europejskiego; szkolenia tematyczne, w tym dotyczące studium wykonalności;
- Pracownik Wydziału Środowiska: wykształcenie wyższe – magister ochrony środowiska; studia podyplomowe w zakresie zagospodarowania odpadów i czystszych technologii; szkolenia i kursy w zakresie gospodarki odpadami;
- Pracownik w Biurze Planowania: wykształcenie wyższe – magister biologii; studia podyplomowe w zakresie terenów zielonych, szkolenia i kursy dotyczące ochrony środowiska, w tym bazy danych sooś;
- Pracownik w Biurze Planowania: wykształcenie wyższe – magister biologii; studia podyplomowe w zakresie architektury krajobrazu; szkolenia i kursy dotyczące ochrony środowiska, w tym bazy danych sooś.

W Urzędzie ani w Biurze Planowania nie było opisów stanowisk pracy.

W zakresach obowiązków i odpowiedzialności ww. pracowników określono, że są oni zobowiązani do znajomości aktualnych przepisów prawnych związanych z wykonywaniem powierzonych zadań i obowiązków służbowych.

(dowód: akta kontroli str. 3-46)

W Urzędzie oraz w Biurze Planowania nie było regulacji wewnętrznych dotyczących przeprowadzania sooś, uzgadniania z organem wymienionym w art. 57 uiooś potrzeby przeprowadzania sooś.

Z wyjaśnień Prezydenta Miasta Gdyni wynikało, że w celu zapewnienia prawidłowego przeprowadzania sooś kierownicy jednostek organizacyjnych każdorazowo delegowali zadanie przeprowadzenia oceny konkretnemu pracownikowi, który obowiązany był do jej przeprowadzenia postępować zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 46-58 uooś.

(dowód: akta kontroli str. 3-7, 561-568)

Uzgadnianie z organem wymienionym w art. 57 uooś potrzeby przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów dokumentów realizowane było przez poszczególne jednostki organizacyjne Urzędu.

Z wyjaśnień Prezydenta Miasta Gdyni wynikało, że kierownicy ww. jednostek podejmowali decyzję o zasadności poddania projektu dokumentu strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko kierując się wiedzą i doświadczeniem i również konsultując się z Wydziałem Środowiska Urzędu.

Biuro Planowania nie sporządzało dokumentów innych niż wymienione w art. 46 uooś.

(dowód: akta kontroli str. 3-7)

Zadania w zakresie prawidłowego przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, prowadzenia publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie w Biurze Planowania przydzielono odrębnemu zespołowi ds. środowiska, podlegającemu bezpośrednio Dyrektorowi Biura Planowania i ocenianemu w ramach kontroli zarządczej. Wymienione zadania nie były zlecane jednostkom zewnętrznym.

(dowód: akta kontroli str. 3-46, 590-599)

Ponadto Wiceprezydent Miasta Gdyni nadzorujący bezpośrednio Biuro Planowania i Wydział Środowiska wyjaśnił, że procedurę sooś w każdym przypadku prowadzi wydział merytorycznie odpowiedzialny. Biuro Planowania i Urząd, jako jednostki niezależne nie posiadają wzajemnych regulacji wewnętrznych (lub innych) w zakresie obiegu dokumentów czy terminowości załatwiania spraw.

(dowód: akta kontroli str. 565-568)

NIK zauważył, że w Urzędzie nie funkcjonowały procedury w zakresie m.in. obiegu dokumentów, terminowości załatwiania spraw i inne dotyczące przeprowadzania sooś zarówno w odniesieniu do zadań realizowanych przez Urząd jak i w związku ze sprawowanym nadzorem nad zadaniami Biura Planowania.

(dowód: akta kontroli str. 3-7, 561-568)

Prezydent Miasta Gdyni wyjaśnił, że terminy poszczególnych działań wynikają wprost z postanowień uooś oraz w przypadku Biura Planowania – z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W konsekwencji zaś obowiązki pracowników odpowiedzialnych za poszczególne elementy sooś są określone w przekazanych im zakresach obowiązków, a ich realizacja jest kontrolowana przez przełożonych m.in. w ramach kontroli zarządczej. Dodał, że uchybienia stwierdzone w trakcie kontroli nie wynikały z braku procedur, są natomiast wynikiem „nieformalizmów” pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 561-568)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż zapewniono właściwe przygotowanie merytoryczne pracowników, a także prawidłowo przypisano zadania komórkom organizacyjnym w zakresie przygotowania do przeprowadzenia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

2. Działania związane z przeprowadzaniem sooś

Opis stanu
faktycznego

2.1. Poddawanie projektów dokumentów sooś

W latach 2011-2014 przeprowadzono 47 postępowań sooś, wszystkie dotyczące studium uwarunkowań i kierunków oraz planów zagospodarowania przestrzennego gminy i ich zmian i o charakterze planistycznym, o których mowa w art. 46 pkt 1 uuios.

W związku z realizacją ww. postępowań nie stwierdzono możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli str. 570-575)

Prognozę oddziaływania na środowisko dla mpzp i studium uwarunkowań sporządzono dla 37 przeprowadzonych postępowań, a w 5⁶ odstąpiono na podstawie art. 48 ust. 1 uuios po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: „RDOŚ” oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gdyni (dalej: „PPIS”), tj. właściwymi organami w sprawach opiniowania i uzgadniania sooś na podstawie art. 57 i 58 ustawy uuios.

W okresie objętym kontrolą Urząd opracował 7 projektów dokumentów wymienionych w art. 46 i 47 uuios (planistycznych lub sektorowych), których nie poddano procedurze sooś.

(dowód: akta kontroli str. 570-575)

Spośród ww. projektów dokument „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Gdynia na lata 2012 – 2030” nie

⁶ Odstąpienia od sooś dotyczyły zmian mpzp w Gdyni.

został uzgodniony z RDOŚ w trybie art. 47 uooś – tj. pod względem wymagalności przeprowadzenia sooś.

(dowód: akta kontroli str. 571-575, 610-611)

Jak wynikało z wyjaśnień Prezydenta Gdyni nie uzgodniono ww. założeń z RDOŚ, bowiem przyjęto, że dokument ten nie jest projektem dokumentu w rozumieniu art. 46 uooś, więc uznano, że przed jego przyjęciem nie ma obowiązku przeprowadzania sooś. Prezydent dodał, że dopiero projekt planu można uznać za projekt dokumentu w rozumieniu art. 46 uooś, a w konsekwencji przeprowadzić przed jego uchwaleniem sooś.

(dowód: akta kontroli str. 561-568)

Odstąpienia od sooś były w każdym przypadku poprzedzone uzasadnieniem odnoszącym się do warunków określonych w art. 49 uuioś i spełniały warunki określone w art. 48 uuioś, tj. dotyczyły dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów obejmujących obszar jednej gminy.

(dowód: akta kontroli str. 570-589)

Urząd terminowo, tj. do końca marca za rok poprzedni, przedkładał Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska (dalej: „GDOŚ”) coroczne informacje dotyczące sooś, o których mowa w art. 129 ust. 1 uooś we wszystkich prowadzonych procedurach.

Zwartość ww. informacji za lata 2012-2014 była zgodna z zakresem ustalonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji o prowadzonych ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko⁷.

Informacja za 2011 rok zawierała dane zgodne z wzorem opracowanym ówczesnie przez GDOŚ. W w/w sprawozdaniu uwzględniono również wnioski z 2010 r. zakończone wydaniem decyzji środowiskowej w roku 2011.

Sprawozdanie za rok 2010 nie zostało wysłane, co wynikało, jak wskazał Naczelnik Wydziału Środowiska Urzędu, z braku przepisów wykonawczych i wytycznych GDOŚ w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 467-558)

Ogłoszenia o odstąpieniu od sooś Urząd podawał do wiadomości publicznej na stronach BiP, w informatorze Rady i Prezydenta Miasta „Ratusz” oraz w prasie lokalnej (Dziennik Bałtycki) bez zbędnej zwłoki wypełniając wymóg wynikający z art. 48 ust. 4 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 uuioś.

Nie ustalono z mieszkańcami Gminy innych sposobów komunikowania się w sprawie sooś.

(dowód: akta kontroli str. 63-122, 585-589)

2.2. Sporządzanie prognozy oddziaływania na środowisko

Opis stanu
faktycznego

Prawidłowość sporządzania prognozy oceniono na podstawie kontroli dziesięciu projektów dotyczących zmian lub planów zagospodarowania przestrzennego wymienionych w art. 46 ust. 1 uuioś⁸.

⁷ Dz.U. z 2012 r., poz. 529,

⁸ Kontrolowane projekty:

– mpzp części dzielnicy Chwarzno-Wiczlino w Gdyni (dalej: „projekt Chwarzno-Wiczlino”),

We wszystkich skontrolowanych projektach Urząd uzgadniał zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie z RDOŚ oraz PPIS zgodnie z wymogiem art. 57 i 58 uoiu. Ww. organy dokonywały uzgodnień w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 63-439, 585-607)

Zmiany mpzp, w tym sporządzanie prognoz oddziaływania na środowisko realizowało Biuro Planowania ze środków własnych w ramach planu finansowego.

Wykonanie projektów mpzp wraz z prognozą realizowało Biuro Planowania.

(dowód: akta kontroli str. 462-463, 590-595)

Prognozy zawierały wszystkie zapisy wskazane w art. 51 ust 2 uoiu.

(dowód: akta kontroli str.590-598)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że prawidłowo przeprowadzano strategiczne oceny oddziaływania na środowisko.

3. Zapewnienie udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowanie i przyjmowanie dokumentów wymagających sooś

Zapewnienie udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowanie i przyjmowanie dokumentów wymagających przeprowadzenia sooś

Opis stanu faktycznego

3.1. Przy opracowywaniu w badanym okresie projektów zmian dokumentów wymienionych w art. 46 uoiu zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz przyjmowaniu dokumentów wymagających sooś.

W wyniku badania zapewnienia udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś dla projektu dziesięciu dokumentów planistycznych dotyczących mpzp ustalono, że Prezydent Gdyni zgodnie z art. 54 ust. 2 uoiu:

- ogłosił w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na stronie BIP Urzędu i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do zmiany mpzp;
- określił formę, miejsce i termin składania wniosków do mpzp, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia;
- ogłosił w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, o wyłożeniu

-
- zmiana mpzp części dzielnicy Śródmieście w Gdyni (dalej: „projekt Śródmieście”),
 - mpzp części dzielnicy Działki Leśne w Gdyni (dalej: „projekt Działki Leśne”),
 - mpzp części dzielnicy Działki Leśne rejon ulic Warszawskiej i Wolności (dalej: „projekt Działki Warszawska”),
 - mpzp części dzielnic Babie Doły, Obłuże i Oksywie (dalej: „projekt Babie Doły”),
 - mpzp części dzielnic Dąbrowa i Wielki Kack (dalej: „projekt Dąbrowa”),
 - zmiana mpzp części dzielnicy Mały Kack w Gdyni (dalej: „projekt Mały Kack”),
 - mpzp części dzielnicy Śródmieście w Gdyni, rejon skweru przy ul. Władysława IV (dalej: „projekt Śródmieście Skwer”),
 - mpzp części dzielnic Witomino-Radiostacja (dalej: „projekt Witomino-Radiostacja”),
 - m.p.z.p. części dzielnicy Śródmieście w Gdyni, rejon ulicy Portowej (dalej: projekt Śródmieście Potrowa)

projektu mpzp do publicznego wglądu na okres co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia mpzp;

- wyznaczył w ogłoszeniu termin, nie krótszy niż 14 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia mpzp, w którym można wносить uwagi dotyczące projektu zmiany mpzp;
- wyłożył projekt mpzp do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni;
- zorganizował publiczną dyskusję nad przyjętymi w projekcie zmiany mpzp rozwiązaniami i sporządził z niego protokoły;
- nie zastosował dodatkowo innych niż ww. sposobów informowania społeczeństwa.

(dowód: akta kontroli str. 126-439, 599-609)

3.2. Do wszystkich dziesięciu projektów zmian mpzp, po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania mpzp, złożono ogółem 104 wniosków, z których 79 uwzględniono w projektach tych dokumentów. Przedmiotem wniosków było: zmiana przebiegu dróg, zmiana przeznaczenia terenu oraz kształtowania zabudowy, rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej, zmiana w zakresie infrastruktury drogowej.

Sporządzono wykaz złożonych ww. wniosków, który był zgodny z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r.⁹

W terminie określonym w ogłoszeniu o wyłożeniu projektów zmian ośmiu mpzp, wniesiono ogółem 73 uwagi (50 uwzględniono), przedmiotem których było m.in.: zmiana przeznaczenia terenu oraz kształtowania zabudowy, propozycja rozwiązań dla infrastruktury drogowej, zagadnienia z zakresu infrastruktury technicznej – kanalizacji sanitarnej oraz rozwiązania w zakresie przebiegu dróg. Sporządzono wykazy złożonych wszystkich uwag do wyłożonych projektów dokumentów, które były zgodne z wymaganiami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r.

(dowód: akta kontroli str. 464-466, 599-609)

3.3. Kontrola dotrzymania warunków przyjęcia dziesięciu dokumentów planistycznych (mpzp) wykazała, że:

- dokumenty przyjęto w formie uchwał Rady Miasta Gdyni;
- do sześciu dokumentów załączono, zgodnie z art. 55 ust. 3 uuios, pisemne podsumowania, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętych dokumentów w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 uuios, zgłoszone uwagi i wnioski (w przypadkach ich wystąpienia), propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu; w trzech przypadkach nie załączono tego podsumowania;
- opinie właściwych organów zostały uwzględnione;
- podano do publicznej wiadomości, w sposób wymagany art. 3 ust. 1 pkt 11 uuios, informacje o przyjętych dokumentach i o możliwościach zapoznania się z ich treścią;
- przekazano, zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 4 przyjęte dokumenty właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 uuios;
- przekazano Wojewodzie Pomorskiemu uchwały Rady Miasta Gdynia o mpzp lub ich zmianach wraz z załącznikami i dokumentacją prac planistycznych, wypełniając wymóg wynikający z art. 20 ust. 2 upzp¹⁰

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. Nr 164, poz. 1587).

Uwagi dotyczące
badanej działalności

(dowód: akta kontroli str. 464-466, 599-609)

NIK zwraca uwagę, iż podlegające nadzorowi Urzędu Biuro Planowania przy opracowywaniu w badanym okresie projektów lub zmian dokumentów, nie realizowało niektórych obowiązków dotyczących zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz przyjmowaniu dokumentów wymagających sooś, tj.:

- do czterech spośród dziesięciu przyjętych dokumentów nie załączono pisemnego podsumowania uzasadniającego informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki sposób uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie, opinie RDOŚ i PWIS, zgłaszane uwagi i wnioski oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu i skutków postanowień dokumentów, czym naruszono art. 55 ust. 3 uuios;

- w czterech przypadkach nie przekazano przyjętego dokumentu właściwym organom zgodnie z wymogiem określonym w art. 55 ust. 4 uuios, właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 uuios.

(dowód: akta kontroli str. 599-609)

Brak tych działań, jak wynikało z informacji Dyrektora Biura Planowania dotyczył jedynie lat 2011-2012 i wynikał z przyjętej interpretacji przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 465, 559-560)

Od 2013 roku ww. działania były realizowane.

(dowód: akt kontroli str. 465, 559-560)

Ocena częściowa

Zapewniono udział społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowanie i przyjmowanie dokumentów wymagających przeprowadzenia tej oceny, pomimo nieprzekazania ich, w kilku przypadkach, właściwym organom i niezałączenie pisemnego podsumowania.

4. Organizacja i realizacja działań w zakresie dostępnego wykazu danych zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, w szczególności dotyczących sooś

Opis stanu
faktycznego

Zadania związane z udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie, w tym prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (dalej: „PDWD”) w Urzędzie realizował bezpośrednio Wydział Środowiska, gdzie do zamieszczania oraz udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, w tym prowadzenie sooś upoważnionych było 19 pracowników Wydziału Środowiska. Zaś w pozostałych Wydziałach Urzędu, tj. Wydziale Projektów Rozwojowych, Samodzielnym Referacie ds. Energetyki, Wydziale Współpracy i Analiz samorządowych do tych zadań wskazano łącznie trzech pracowników (po jednym z wymienionych komórek).

W celu zapewnienia prawidłowego prowadzenia publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, jak wskazał Prezydent Gdyni, jednostka organizacyjna merytorycznie odpowiedzialna za przygotowanie konkretnych polityk, strategii, planów lub programów umieszczała informacje wynikające z art. 21 ust. 2 pkt 1-7 w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

¹⁰ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.).

W zakresach obowiązków powyższe zadanie pracownikom Urzędu określono w sposób ogólny, jako zadanie obejmujące tworzenie założeń do planów i programów dotyczących ochrony środowiska, a także projektów uchwał przyjmujących te plany i programy.

W Biurze Planowania Przestrzennego zadania związane z prowadzeniem PDWD zostały przydzielone zespołowi ds. środowiska, podlegającemu bezpośrednio Dyrektorowi Biura. Realizowało je dwóch pracowników.

Pracownikom Biura Przestrzennego w zakresach obowiązków powierzono zadanie dotyczące prowadzenia uporządkowanego zbioru informacji i danych o środowisku Miasta – gromadzonych i tworzonych w trakcie prac planistycznych oraz wydawanie opinii w zakresie uwarunkowań środowiskowych związanych z planowaniem z zagospodarowaniem przestrzennym.

(dowód: akta kontroli str. 3-47)

W Urzędzie nie wprowadzono regulacji wewnętrznych w celu niezwłocznego wprowadzania kompletnych danych do PDWD.

Urząd nie określał również takich procedur dla Biura Planowania.

(dowód: akta kontroli str. 3-47, 561-568)

Obowiązek udostępniania w PDWD danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie realizowano w Urzędzie poprzez zamieszczanie danych na stronie internetowej Urzędu w BIP www.gdynia.pl/bip W zakładce Rejestr informacji o środowisku> Ekoportal Wykaz, zamieszczono publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, prowadzony w formie elektronicznych kart informacyjnych. Z wykorzystaniem tej zakładki możliwe było wyszukiwanie odpowiednich informacji według wybranych kryteriów, takich jak m.in.: numer karty, znak sprawy, rodzaj dokumentu, zakres przedmiotowy dokumentu, temat dokumentu, data jego utworzenia.

Zamieszczone przez Urząd karty informacyjne były sporządzone wg wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

(dowód: akta kontroli str. 440-461, 569)

W analizowanym okresie Biuro Planowania wprowadziło do PDWD 90 informacji o środowisku i jego ochronie, w tym: 31 danych o dokumentach, o których mowa w art. 46 ustawy oraz o projektach zmian tych dokumentów, przed skierowaniem ich do postępowania z udziałem społeczeństwa (art. 21 ust.2 pkt 2 ustawy), 4 o odstąpieniu od przeprowadzenia sekcji (art. 21 ust. 2 pkt 3 ustawy), 28 o dokumentach wraz z podsumowaniem (art. 21 ust.2 pkt 6 ustawy) oraz 27 o prognozach oddziaływania na środowisko (art.21 ust.2 pkt 7 ustawy). Zbadane dokumenty zamieszczano w terminie do 506 dni od ich wytworzenia. 55 dokumentów (tj. 61% wprowadzonych do PDWD) wprowadzono w terminie krótszym niż 30 dni.

(dowód: akta kontroli str. 570-584)

W latach 2011-2014 do Urzędu wpłynęło łącznie 50¹¹ wniosków o udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie.

¹¹ W 2011 r. – 2, w 2012 r. – 7, w 2013 r. – 16, w 2014 r. – 25.

Nie wydano żadnej decyzji o odmowie udzielenia informacji o środowisku i jego ochronie.

(dowód: akta kontroli str. 61-63)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, że 35 danych, tj. 39% (spośród 90) informujących o środowisku i jego ochronie Biuro Planowania zamieściło w PDWD w okresie przekraczającym 30 dni od daty wytworzenia tego dokumentu. I tak:

- 5 ogłoszeń o projektach wymienionych w art.21 ust.2 pkt 2 uoos po okresie od 39 do 217 dni,
- 2 ogłoszeń o projektach wymienionych w art.21 ust.2 pkt 3 uoos po okresie od 42 i 217 dni,
- 23 ogłoszeń o projektach wymienionych w art.21 ust.2 pkt 6 uoos po okresie od 35 do 506 dni,
- 5 ogłoszeń o projektach wymienionych w art.21 ust.2 pkt 3 uoos po okresie od 39 do 124 dni.

(dowód: akta kontroli str. 570-584)

Wprawdzie z informacji Kierownika II Zespołu Urbanistycznego Biura Planowania wynika, że część tych opóźnień wynikała z problemów z wprowadzaniem danych do Ekoportalu (szczególnie na początku jego funkcjonowania), jednakże NIK zauważa, że w Urzędzie nie opracowano i nie wdrożono mechanizmów kontroli i nadzoru nad Biurem Planowania m.in. w zakresie terminowości realizacji tych czynności.

Ocena częściowa

Wszystkie informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczano w publicznie dostępnym wykazie danych przy czym część tych informacji podawano z opóźnieniem w stosunku do daty ich wytworzenia.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnosi o:

- 1) Dokonanie analizy rozwiązań organizacyjnych zapewniających terminową realizację przez Biuro Planowania zadań dotyczących udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu soos.

Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹² Dz.U. z 2015 r. poz. 1096

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 16 września 2015r.

Kontroler
Ewa Gross
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

p.o. Dyrektora

Włodzimierz Zegadło

**p.o. DYREKTORA DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku**

.....
podpis
Włodzimierz Zegadło